

Guía Docente

Datos Identificativos					2021/22
Asignatura (*)	Intervención psicopedagógica no medio familiar	Código	652511219		
Titulación	Mestrado Universitario en Psicopedagogía				
Descriptorios					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3	
Idioma	CastelánGalego				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Psicología				
Coordinación		Correo electrónico			
Profesorado	Barca Enríquez, Eduardo	Correo electrónico	e.barcae@udc.es		
Web					
Descrición xeral	<p>A través de la asignatura los alumnos adquirirán un conocimiento más preciso de la familia, contando para ello con documentos en castellano y alguno en inglés, por lo que se trabajará la competencia para el dominio de un idioma extranjero (competencia C2). Igualmente los alumnos se iniciarán en la intervención en el medio familiar con una orientación sistémica. De este modo aprenderán a aplicar los conocimientos adquiridos (competencias B2 y T4), integrándolos para actuar según la demanda presentada (competencia B3), aprenderán a resolver problemas (competencia T3) relacionados con la familia (competencia E12) y aprenderán a hacerlo considerando los condicionantes éticos que impone el ejercicio de la intervención familiar (competencia T8) y la importancia que tiene el ser capaz de desarrollar una relación de colaboración con los usuarios (competencia E11). Para ello, han de ser capaces de considerar diversas variables personales, interpersonales y contextuales (competencia E4). Una vez conseguida una formación básica sobre intervención familiar, se trabajará para que sean capaces de planificar servicios y programas de intervención contrastados (competencia E13).</p>				
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos: non se modifican</p> <p>2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican: substitúense as clases presenciais por clases interactivas a través de Teams, ben a través de videochamada ou ben a través de sesións grabadas nas que se preguntarán dúbidas despois</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado: a través de Teams</p> <p>4. Modificacións na avaliación: frases unha proba obxectiva sobre o 40% da nota e un 60% sobre o dossier de traballo personal e tamén as simulacións e roleplaying se se poden chegar a facer</p> <p>*Observacións de avaliación:</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía</p>				

Competencias do título

Código	Competencias do título
A1	Planificar programas, proxectos e servizos de intervención para a mellora dos membros da comunidade educativa, aplicables a diferentes contextos e grupo destinatario.
A2	Ser capaz de asesorar centros, profesionais, familias e institucións co fin de axudar a resolver problemas educativos e promover a innovación

A3	Capacidade para considerar as múltiples variables intrapersoais, interpersoais e contextuais que inciden no proceso de ensino-aprendizaxe e para avaliar e intervir na mellora dos recursos motivacionais.
B2	Aprender a aprender
B3	Capacidade de resolución de problemas
B4	Capacidade de aplicar coñecementos na práctica psicopedagóxica
B8	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B10	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B11	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B12	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Ser capaz de asesorar centros, profesionais, familias e institucións co fin de axudar a resolver problemas educativos e promover a innovación	AP2		
Aprender a aprender		BM2	
Capacidade de resolución de problemas		BM3	
Capacidade de aplicar coñecementos na práctica psicopedagóxica		BM4	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma			CM1
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida			CM3
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común			CM4
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade			CM8
Planificar programas, proxectos e servizos de intervención para a mellora dos membros da comunidade educativa, aplicables a diferentes contextos e grupo destinatario.	AP1		
Capacidade para considerar as múltiples variables intrapersoais, interpersoais e contextuais que inciden no proceso de ensino-aprendizaxe e para avaliar e intervir na mellora dos recursos motivacionais.	AP3		
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional		BM8	
Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.		BM10	
Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.		BM11	
Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades		BM12	

Contidos	
Temas	Subtemas
Bloque 1: Aproximación teórica a la familia	Bloque 1: Aproximación teórica a la familia
Bloque 2: Procesos familiares y su implicación en el contexto escolar	Bloque 2: Procesos familiares y su implicación en el contexto escolar
Bloque 3: Implicación familiar en la escuela	Bloque 3: Implicación familiar en la escuela
Bloque 4: Intervención psicopedagógica: programas, diseño y evaluación	Bloque 4: Intervención psicopedagógica: programas, diseño y evaluación

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Discusión dirixida	A2 A3 A1	8	0	8
Lecturas	B2 C1 C8	0	25	25
Sesión maxistral	B3 B4 B8 C4	10	0	10
Simulación	B10	5	0	5
Actividades iniciais	B11 B12 C3	1	0	1
Portafolios do alumno	B2 B3 C3	4	21	25
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida	Los alumnos han de leerse los documentos que se indiquen en la planificación docente y a partir de dichas lecturas, se implicarán en un debate en el que la docentes hará de moderadora y facilitadora
Lecturas	Las lecturas se indicarán en la planificación docente. Estarán en castellano
Sesión maxistral	En algunas sesiones, la docente realizará una exposición en formato sesión magistral
Simulación	Los alumnos se implicarán en diversos casos actuando como clientes y como profesionales. Se pretende que todos los alumnos actúen en ambos papeles.
Actividades iniciais	Toma de contacto sobre la materia, explicación de lo que se verá en el trimestre, tipo de evaluación y cómo se diseñarán las clases
Portafolios do alumno	El portafolios del alumno contiene el trabajo escrito de la asignatura que consiste en lo siguiente: Trabajo personal de autoconocimiento relacionado con los modelos internos de trabajo y su influencia en nuestro comportamiento. Valorar la implicación que la familia ha tenido en la elaboración de estos. Hacer una propuesta de un programa de intervención. Se detallará en la planificación docente qué se entiende por cada una de estas opciones.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Portafolios do alumno	Seguimento do traballo personal de autoconocemento con respecto a nosa estrutura de funcionamento e as experiencias familiares vividas. Orientación co deseño do esquema do plan de intervención familiar

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Portafolios do alumno	B2 B3 C3	Tal e como se indicou no apartado de metodoloxías	40
Sesión maxistral	B3 B4 B8 C4	Proba obxetiva sobre os contidos vistos na materia	40
Simulación	B10	Tal e como se indicou no apartado de metodoloxías	20

Observacións avaliación

Los alumnos no asistentes han de acudir a al menos una clase en la que harán la simulación a través de un role-playing. Esta nota será el 20%. Además, harán un examen tipo test en el que entrará toda la materia trabajada. El examen es el 80% de la calificación.

Fontes de información

Bibliografía básica

Amatea, E.S. (2013). From Separation to Collaboration: The Changing Paradigms of Family-School Relations. En E.S. Amatea, (Ed.), Building Culturally Responsive Family School Relationships (17-45). Boston, MA: Pearson.

Epstein, J.L. (2001). School, Family and Community Partnerships. Preparing Educators and Improving Schools. Oxford: Westview Press.

Grolnick, W.S. y Slowiaczek, M.L. (1994). Parents' involvement in children's schooling: a multidimensional conceptualization and motivational model. *Child Development*, 65, 237-252.

López-Larrosa, S. (2009). La relación familia-escuela. Guía práctica para profesionales. Madrid: CCS.

López Larrosa, S. y Dubra, M. (2010). Las relaciones familia-escuela desde la perspectiva de los adolescentes. *Revista Galego-Portuguesa de Psicoloxía e Educación*, 18(2), 179-186.

López-Larrosa, S. y Escudero, V. (2003). Familia, evaluación e intervención. Madrid: CCS.

Rogers, M., Markel, M. A., Midgett, J. D.; Ryan, B., & Tannock, R. (2012, online). Measuring children's perceptions of Parental Involvement in Conjoint Behavioral Consultation: Factor Structure and Reliability of the Parental Support for Learning Scale. *Assessment for effective intervention*. doi: 10.1177/1534508413493110.

Walker, J.M.T., Wilkins, A.S., Dallaire, J.R., Sandler, H.M. & Hoover-Dempsey, K.V. (2005). Parental involvement: model revision through scale development. *The Elementary School Journal*, 106(2), 85-104.

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías